



# TOM op het Ludger:

Trajecten Op Maat voor slimme en  
hoogbegaafde leerlingen

Meer- en hoogbegaafde leerlingen komen in het onderwijs niet altijd goed tot hun recht. Zij hebben vaak behoefte aan meer diepgang en een hoger tempo. Ook hebben ze een andere manier van leren, waarop in de gewone lessen niet altijd kan worden ingespeeld. Als deze leerlingen niet genoeg worden uitgedaagd, kunnen ze in problemen komen: verveling, lui worden, zich niet op hun plaats voelen of onderpresteren.

Het Ludger College heeft het TOM-programma ontwikkeld om beter aan de behoeften van deze leerlingen tegemoet te komen. TOM betekent: Traject Op Maat. Er zijn twee varianten, TOM1 en TOM2. TOM1 is het traject voor hoogbegaafde leerlingen, TOM2 is de lichtere variant, voor slimme leerlingen die graag wat extra uitdaging op school willen.



## Wat is de inhoud van de TOM-trajecten?

Wie aan TOM meedoet, krijgt wekelijks een aantal speciale TOM-lessen. Deze komen niet bovenop de normale lessen, maar in de plaats ervan. Ook kunnen TOM-leerlingen van andere lessen vrij nemen ('knippen') om werk voor TOM te doen. Bij TOM1 worden vijf wekelijkse lessen aan TOM besteed, bij TOM2 maximaal drie. We werken tijdens de TOM-lessen in kleine groepen, met veel interactie en persoonlijke aandacht.

Wekelijks hebben de leerlingen denklessen, projecten en modules. Soms zijn er extra's.

### 1. Denklessen (alleen TOM1)

Hier leren de leerlingen om bewuster en plezieriger met hun eigen leervermogen om te gaan. We behandelen onderwerpen als: Hoe werken je hersens? Hoe leer je snel, grondig en effectief? Hoe vind je goede informatiebronnen? Wat zijn je eigen sterke en zwakke punten? Wat wil je met je talenten doen, en hoe bereik je dat? Etc.

### 2. Projecten (TOM1 en TOM2)

Leerlingen werken naar eigen interesse aan allerlei onderwerpen. Voorbeelden van eerdere projecten: een boek schrijven, een game maken, een onderzoek naar 'hypnose', 'sportblessures', 'fantasy-talen', een planetarium bouwen, etc. etc. De projecten worden intensief begeleid in de TOM-projectles, en de leerlingen mogen twee lessen per week "knippen" om het uitvoerende werk ervoor te doen. De resultaten worden in mei groots getoond op de TOM-presentatieavond.

### 3. Modules (alleen TOM1, onderbouw)

Elke periode krijgt de groep gedurende tien weken les in een onderwerp dat buiten het normale lesprogramma valt. Bijvoorbeeld: journalistiek, games programmeren, filmmaken, Chinees, psychologie, etc. De lessen worden gegeven door gespecialiseerde gastdocenten.

### 4. Extra's

Elk jaar worden er een of meerdere "studiebezoeken" georganiseerd, bijv. aan een bedrijf, een persoon, een instelling of een andere leerzame plek. Ook gastcolleges op school zijn mogelijk. Enkele keren per jaar geven de TOM-leerlingen ook zelf "college", wanneer ze hun projecten presenteren aan elkaar en aan ouders.

## Wie kan meedoen?

Aan TOM2 kunnen alle vwo-leerlingen meedoen die goede cijfers halen en interesse hebben om iets bijzonders te doen. Maar TOM1 is bedoeld voor, en dus ook alleen toegankelijk voor (partieel) hoogbegaafde leerlingen. Daarvoor zijn scores van 125/130 op een recente intelligentietest vereist. De school biedt de mogelijkheid om het IQ van leerlingen te testen voor een betaalbare prijs. Deze test wordt in oktober afgenomen. De ouders en de school ontvangen de testresultaten. De testresultaten worden naast de informatie van de basisschool, de mentor en de ouders gelegd, en op grond daarvan wordt bekeken of een leerling het beste in TOM1 of TOM2 past.



## Begeleiding en beoordeling

De denklessen en de projectlessen worden gegeven door een speciale TOM-docent. Deze fungeert als persoonlijke begeleider binnen het TOM, en heeft ook een spreekuur voor individuele vragen. Hij is geschoold om meer- en hoogbegaafde leerlingen te helpen en te begeleiden. In de begeleiding bewaakt hij zowel de individuele keuzevrijheid als een hoge kwaliteitsstandaard.

Twee maal per jaar kijken de leerling en de TOM-docent samen terug op de voortgang. Ze beoordelen beiden de ontwikkelde vaardigheden en prestaties, en bespreken die met elkaar. Deze worden vervolgens vastgelegd in een rapportage aan de ouders, als bijlage bij het gewone rapport. Ouders kunnen overigens altijd met de TOM-docent contact opnemen om de voortgang van hun kind te bespreken.

Aan het eind van het jaar wordt met de leerling (en ouders) bekeken of deze het TOM-traject kan en wil voortzetten. Een voorwaarde is daarbij dat de leerling voldoende presteert, zowel voor TOM als voor de reguliere vakken.



## De waarde van TOM

Bij een onderwijsaanbod voor begaafde leerlingen zijn vier dingen essentieel:

1. *Herkenning en erkenning* voor hun begaafdheid, en *contact* met ontwikkelingsgelijken.
2. Meer mogelijkheden voor *eigen keuzes en interesses*
3. De gewone leerstof in minder tijd (*compacten*)
4. Diepergaande en complexere leerstof (*verrijken*)

In het TOM-concept zijn deze vier zaken gegarandeerd, gedurende de hele schoolloopbaan. Daarvoor hoeven de leerlingen niet in een aparte klas. Deze opzet laat hun sociale context intact en versterkt deze zelfs. Ook wordt zo hun herkenbaarheid én acceptatie door medeleerlingen en docenten vergroot.

De ervaring leert dat de meeste TOM-leerlingen het enorm waarderen dat ze met TOM mee kunnen doen. De TOM-lessen zijn voor velen 'lichtpuntjes' in de week, waardoor hun verblijf op school prettiger en vervullender wordt. Ze vinden er begrip, uitdaging, plezier, vriendschap. Ze ontdekken er hun eigen mogelijkheden, maar ook hun valkuilen en ontwikkelpunten. Ze leren méér van zichzelf te vragen dan strikt nodig. Dat alles kan een verrijking van hun schoolleven zijn.



### Meer weten?

Mocht u naar aanleiding van deze folder meer informatie willen, dan kunt u contact opnemen met de TOM-coördinator: dhr. Eugène Soontiens, (e.soontiens@ludgercollege.nl).

2016

© Ludger College

Deze folder is een uitgave van het Ludger College te Doetinchem.

Het Ludger College is sinds 2014 gecertificeerd als Begaafdheidsprofiel school.



**LUDGER**  
COLLEGE

#### HOOFDGEBOUW

Vondelstraat 5  
7002 AN Doetinchem

#### WILLIBRORDGEBOUW

Holterweg 121  
7002 EK Doetinchem

#### CONTACT

T 0314 32 52 48

F 0314 32 48 58

E [info@ludgercollege.nl](mailto:info@ludgercollege.nl)

W [ludgercollege.nl](http://ludgercollege.nl)